

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0526U000160

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-05-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бірюк Дмитро Олександрович

2. Dmytro O. Biriuk

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-0273-9867

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.08

Назва наукової спеціальності: Гроші, фінанси і кредит

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-06-2026

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

Місце роботи здобувача: Головне управління ДПС у м. Києві

Код за ЄДРПОУ: 44116011

Місцезнаходження: вул. Шолуденка, Київ, 04116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна податкова служба України

Ідентифікатор ROR:

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 27.855.01

**Повне найменування юридичної особи:** Державний податковий університет

**Код за ЄДРПОУ:** 44550814

**Місцезнаходження:** вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство фінансів України

**Ідентифікатор ROR:** 004ezwb23

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Державний податковий університет

**Код за ЄДРПОУ:** 44550814

**Місцезнаходження:** вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство фінансів України

**Ідентифікатор ROR:** 004ezwb23

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 06.73.07

**Тема дисертації:**

1. Розвиток фінансової системи у фінансово-цифровому просторі України
2. Development of the Financial System in Ukraine's Financial-Digital Space

**Реферат:**

1. Дисертація присвячена вирішенню наукової проблеми, яка полягає у поглибленні теоретико-методологічних засад формування адаптаційних властивостей фінансових відносин у фінансово-цифровому просторі України та розробці на цій основі практичних рекомендацій, спрямованих на розвиток фінансової системи. Розкрито економічний зміст підходів до обґрунтування особливостей функціонування фінансових відносин в контексті парадигми фінансової цифровізації та формування фінансово-цифрового простору. Поглиблено теоретико-методологічні підходи до формування фінансової системи, забезпечення її цілісності і стійкості в умовах мінливості фінансово-цифрового простору, уточнено її визначення. Обґрунтована доцільність нових підходів до структуризації фінансової системи крізь призму її підсистем, запропоновано включення до складу її основних структур фіскально-кредитної підсистеми, а також фінансового ринку. Проведено діагностику потенціалу бюджетно-податкових та боргових інструментів у контексті забезпечення стійкості фінансової системи, визначені напрями підвищення їх ролі. Сформовано методологічний базис для аргументації сутності, функцій, трансформації окремих сегментів фінансово-кредитної підсистеми та

фінансового ринку під впливом цифровізації як джерел нарощування потенціалу і зміцнення фінансової системи. Проаналізовано існуючі дисбаланси у функціонуванні окремих структур фінансової системи та надано критичну оцінку їх впливу на розвиток цієї системи. Обґрунтовано науковий підхід до вибору типу стратегії розвитку фінансової системи. Запропоновано концептуально-структурну модель модернізації фінансової системи, розроблено рекомендації щодо визначення напрямів вдосконалення механізму забезпечення стратегічного розвитку фінансової системи, надано визначення поняття «сукупний фінансовий потенціал». Наголошено на важливості і запропоновано науковий підхід до забезпечення поступового переходу до розвитку фінансової системи переважно на власній фінансовій основі на засадах виявлення і реалізації взаємозв'язку цифровізації з можливостями отримання додаткового прибутку суб'єктами економіки та його подальшого інвестування, а також вдосконалення регулятивно-стимулюючого ландшафту.

2. This dissertation addresses a critical academic challenge: deepening the theoretical and methodological foundations for fostering adaptive capabilities within financial relations in Ukraine's financial-digital space, and subsequently developing practical recommendations for financial system development based on these insights. The research clarifies the economic essence of approaches to justifying the unique characteristics of financial relations within the paradigm of financial digitalization and the formation of a financial-digital space. It is argued that an effective theoretical and methodological basis for ensuring the financial system's efficient development should be determined by: 1) combining the delineation and mutual consistency of the essential and substantive characteristics of financial concepts that reflect distinct functional links of financial relations. The theoretical and methodological approaches to forming the financial system, ensuring its integrity and stability in the volatile financial-digital space, have been deepened, and its definition refined. It is established that the resolution of issues concerning the financial system's integrity and stability is significantly influenced by its ability to react to changes by adapting its structure and properties without losing its intrinsic characteristics. It is determined that the nature and intensity of changes can be influenced by, firstly: a) the balance between the benefits and risks in financialization and digitalization processes; b) the structural aspect of digitalization, encompassing its closely linked technological and informational elements, which nonetheless possess their own dynamics. Secondly, a gradual formation of a powerful development trend, predominantly based on its own financial foundation, plays a significant role. The study substantiates the expediency of new approaches to structuring the financial system through the lens of its subsystems as system-forming organizational forms of financial relations, and by the principles underlying the proposed integrated concept of the financial system. Specifically, these principles include: a) the relative independence of individual structures within the financial system, determined by the inherent properties of the financial relations they reflect; b) the factors of interconnection among individual structures of the financial system, which give rise to the problem of its integrity; and c) the ability to organize into independent systems. The inclusion of a fiscal-credit subsystem, as well as the financial market, into its main structures is proposed. The research conducted a diagnosis of the potential of budget-tax and debt instruments in ensuring the stability of the financial system and identified directions for enhancing their role. It pinpointed problems negatively affecting the effectiveness of the fiscal subsystem and outlined ways to increase its contribution to the financial system's stability. A methodological basis was formed to explain the essence, functions, and transformation of individual segments of the financial-credit subsystem and the financial market under the influence of digitalization, viewing them as sources for building potential and strengthening the financial system. The advantages of evolving traditional business models of financial and credit organizations into platforms and ecosystems were highlighted, emphasizing how this improves their functional capacity and better satisfies the financial resource needs of economic agents, thereby strengthening the country's financial foundation. Existing imbalances in the functioning of individual structures within the financial system were analyzed, and a critical assessment of their impact on its development was provided. Key measures for the main groups of financial market participants were substantiated, aimed at strengthening its role as a subsystem of the state's financial system.

## Державний реєстраційний номер ДіР:

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

## Публікації:

- 1. Biriuk, Dmytro et al. The Role of Blockchain Technologies in Changing the Structure of the Financial and Credit System. Theoretical and Practical Research in Economic Fields, [S. l.], v. 15, n. 2, p. 425-438, June 2024. ISSN 2068-7710. doi: [https://doi.org/10.14505/tpref.v15.2\(30\).20](https://doi.org/10.14505/tpref.v15.2(30).20). Scopus (0,58 д.а. Особисто автору належить 0,12 д.а.)
- 2. Dmytro Biryuk, Olha Demianchuk, Taras Sus, Svetlana Movchun, Svitlana Onyshko. Theoretical substantiation of profit sources and assessment of the banking system's potential for financing digitalization in Ukraine. (Scopus) Wseas Transactions on Business and Economics. Pp. 2782-2796. DOI:10.37394/23207.2024.21.227 e645107-3036.pdf (0,62 д.а. Особисто автору належить 0,13 д.а.)
- 3. Biriuk, D., Rossikhina, H., Kobylnik, D., Rossikhin, V., & Rusnak, A. (2025). Modelling the financial system efficiency under digital transformation of tax policy: economic perspective. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 1(60), 249-258. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.60.2025.4588> (Scopus). (0,42 д.а. Особисто автору належить 0,08 д.а.)
- 4. Бірюк Д. О. До питання змістовної оцінки та взаємозв'язку ключових характеристик формування і реалізації фінансової політики». Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, 2023. № 30 (58). С. 30п34 (0,21 д.а.)
- 5. Бірюк Д. О., Онишко С. В. Просторові характеристики та зв'язки в системі реалізації потенціалу фінансів у суспільному розвитку. Збірник наукових праць Державного податкового університету : електронне наукове видання № 2, 2023. С. 6п22. URL:<https://dpu.edu.ua/potochnyi-nomer-zbirnyka-2022?view=article&id=3938&catid=2> (0,71 д.а.)
- 6. Бірюк Д. О. Тренди цифровізації окремих складових фінансової системи. VIA ECONOMICA. Випуск 3, 2023. С. 15п20. URL: [https://www.researchgate.net/publication/377104416\\_Trendi\\_cifrovizacii\\_okremih\\_skladovih\\_finansovoi\\_sistem](https://www.researchgate.net/publication/377104416_Trendi_cifrovizacii_okremih_skladovih_finansovoi_sistem) (0,25 д.а.)
- 7. Бірюк Д. О. Структурно-функціональний потенціал стратегічного розвитку фінансової системи. Економіка та суспільство. 2024. № 60. С. 6п22. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3590> DOI: 10.32782/2524-0072/2024-60-39 (0,71 д.а.)
- 8. Бірюк Д. О. Функціональний підхід до фінансово-кредитної підсистеми в умовах цифрової трансформації. Сталый розвиток економіки, (2(49), С. 83п89. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-13> (0,29 д.а.)
- 9. Бірюк Д. О. Сучасні підходи до забезпечення стійкості фінансової системи в умовах мінливості фінансово-цифрового простору. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: науковий журнал. Серія «Економіка». Острог : Вид-во НаУОА, 2024 № 33 (61). С. 36п40 (0,21 д.а.)
- 10. Бірюк Д. О. Залучення фінансово-інвестиційних ресурсів у фінтех сектор фінансової системи України. Проблеми і перспективи економіки та управління, (1 (37), 339-349. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1\(37\)-339-349](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1(37)-339-349) (0,46 д.а.)

- 11. Бірюк Д. О. RegTech як парадигма регулювання у фінансово-цифровому просторі: причини появи та особливості прояву. Причорноморські економічні студії, № 87. 2024. С. 103п107. (0, 17 д.а.)
- 12. Бірюк Д. О., Серебрянський Д. М. Пріоритети та передумови запровадження механізмів оподаткування операцій із криптоактивами в Україні. Світ фінансів. Випуск 3 (80) 2024. С. 53п65 DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2024.03> (0,54 д.а. Особисто автору належить 0,5 д.а.)
- 13. Бірюк Д. О. Зарубіжна практика нормативно-правового забезпечення оподаткування операцій з криптоактивами та його значення для України. Галицький економічний вісник. 2024. Том 90. № 5. С. 103п112. DOI: [https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk\\_tntu2024.05.103](https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.05.103) (0,42 д.а.)
- 14. Бірюк Д. О. Теоретичні засади інвестиційної безпеки держави. Економіка та суспільство. 2024. № 65. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4454> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-53> (0, 17 д.а.)
- 15. Бірюк Д. О. Боргові інструменти підтримки стабільності фінансової системи України в період воєнного стану. Бізнес Інформ. 2025. № 2. С. 400–407. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-2-400-407> (0, 33 д.а.)
- 16. Бірюк, Д. (2025). Стан та перспективні тренди механізмів державної фінансової підтримки економічного розвитку України. Науковий вісник Полісся, (2 (29), 449–460. [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2\(29\)-449-460](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2(29)-449-460) (0,5 д.а.)
- 17. Бірюк Д.О. Подвійний виклик: Стабільність та кредитування банківської системи України під час воєнного стану. Причорноморські економічні студії. Випуск 91/2025. С. 109п116. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.91-17> (0,33 д.а.)
- 18. Бірюк Д. Інституційно-просторові дисбаланси та функціональність вітчизняного фінансового ринку. Наукові перспективи. 2025, № 2(56). Серія «Економіка» DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2\(56\)-723-731](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2(56)-723-731) <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/20748> (0,38 д.а.)
- 19. Бірюк, Д. (2025). Діджиталізація як фактор посилення ролі фінансового ринку у фінансовій системі України. Економіка та суспільство, (71). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-145> <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5616> (0,21 д.а.)
- 20. Бірюк Д. Цифрові координати розвитку фінансового ринку України на сучасному етапі. Наукові перспективи. 2025. № 2. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2\(56\)-723-731](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2(56)-723-731) <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/20748/20724> (0,38 д.а.)
- 21. Бірюк Д. О. Стратегічні аспекти розвитку фінансової системи в умовах економічної нестабільності. Економіка і регіон. №1 (96), 2025 С. 188-193. (0,25 д.а.)
- 22. Бірюк Д. О. Концептуалізація ключових ознак модернізації фінансової системи України. Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : науковий журнал. Серія «Економіка». Острог : Вид-во НаУОА, 2025. № 36(64). С. 62п68. (0,29 д.а.)
- 23. Бірюк Д. О. Залучення фінансово-інвестиційних ресурсів у фінтех сектор фінансової системи України. Проблеми і перспективи економіки та управління, (1 (37), С. 339–349. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1\(37\)-339-349](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1(37)-339-349) (0, 46 д.а.)
- 24. Бірюк Д. О. До питання узгодженості використання фінансових інструментів та інтересів суб'єктів економіки. [«Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти»]: X Міжнародна науково-практична конференція. Національна академія статистики, обліку та аудиту 20.10.23. С. 41п43. (0,13 д.а.)
- 25. Бірюк Д. О. Передумови цифровізації фінансової системи України. [«82п84 Гальчинські читання»] : Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції (2 листопада 2023 р., Київ). Київ : НІСД, 2024. С. 82п83. 152 с. URL: <https://doi.org/10.53679/NISS-confproceed.2023> (0,08 д.а.)
- 26. Бірюк Д. О. Основні тренди цифрової трансформації фінансово-кредитної системи. [«Актуальні проблеми в економіці, фінансах та управлінні»] : Міжнародна науково-практична конференція (Одеса, 25 жовтня 2023 року). URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2023/10/re-25.10.23.pdf> (0,08 д.а.)

- 27. Бірюк Д. О. Просторові аспекти реалізації потенціалу фінансових відносин. [«Фінансова система країни: тенденції та перспективи розвитку : матеріали»] : X Міжнар. наук.-практ. інт.-конф. (Острого, 24 листопада 2023). Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2023. С. 74-77. 350 с. (0,17 д.а.)
- 28. Бірюк Д. О. Цифрова трансформація інструментів державного фінансування підприємців у період воєнного стану. [«Трансформація фіскальної політики в умовах євроінтеграції»] [Електронне видання] : збірник матеріалів XIV Міжнародної науково-практичної конференції, (Ірпінь, 8 грудня 2023 року). Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. С. 188-191 698 с. (0,17 д.а.)
- 29. Бірюк Д. О. Цифровізація фінансової системи: можливості, ризики та їх регулювання. [«Реформування економіки в контексті міжнародного співробітництва: механізми та стратегії»] : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 6-7 березня 2024). Львів-Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 112-115. 264 с. (0,17 д.а.)
- 30. Бірюк Д. О., Реалізація потенціалу оподаткування для розвитку економіки. [«Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти»] : XI міжн. наук.-практ. конф. 15.10.2024 Національна академія статистики, обліку та аудиту. Київ, 2024. (0,08 д.а.)
- 31. Бірюк Д. О., Онишко С. В. Щодо управління державним боргом України в системі економічної безпеки. [«Сучасна парадигма економічної безпеки: інноваційні механізми імплементації»]: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції. 2025. Частина I. С. 160-162. 272 с. (0,13 д.а., особисто автору належить 0,06 д.а.)
- 32. Бірюк Д. О., Онишко С. В. Вплив сучасної реальності на функціонування фінансового ринку. [«Актуальні економічні, фінансові та правові питання в умовах євроінтеграції та глобальної конкуренції»]: V Міжнародна науково-практична конференція (27 березня 2025 року, Ірпінь) (0,12 д.а., особисто автору належить 0,05 д.а.)
- 33. Бірюк Д. О. До питання посилення ролі банківської системи в економічному розвитку України під час воєнного стану. [«Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні»]: VIII Міжнародна науково-практична конференція (6-7 березня 2025 року, Вінниця).URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2025/paper/view/23279>

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:** 0121U109588

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Онишко Світлана Василівна

2. Svitlana V. Onyshko

**Кваліфікація:** д.е.н., професор, 08.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5811-2724

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Державний податковий університет

**Код за ЄДРПОУ:** 44550814

**Місцезнаходження:** вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство фінансів України

**Ідентифікатор ROR:** 004ezwb23

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

### **Офіційні опоненти**

#### **Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Крисоватий Андрій Ігорович
2. Andrii Krysovatyu

**Кваліфікація:** д. е. н., професор, 08.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5850-8224

#### **Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Західноукраїнський національний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 33680120

**Місцезнаходження:** вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

#### **Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Соломатіна Тетяна Василівна
2. Tetiana V. Solomatina

**Кваліфікація:** д. е. н., професор, 08.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1949-3277

#### **Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

**Код за ЄДРПОУ:** 02070714

**Місцезнаходження:** вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Стеценко Богдан Станіславович
2. Bohdan S. Stetsenko

**Кваліфікація:** д. е. н., професор, 08.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-0858-2629**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана**Код за ЄДРПОУ:** 02070884**Місцезнаходження:** просп. Берестейський (Перемоги), Київ, 03680, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мартиненко Валентина Віталіївна
2. Valentyna V. Martynenko

**Кваліфікація:** д. е. н., професор, 08.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9078-8345**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний податковий університет**Код за ЄДРПОУ:** 44550814**Місцезнаходження:** вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство фінансів України**Ідентифікатор ROR:** 004ezwb23**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Гордей Оксана Дмитрівна
2. Oksana D. Hordei

**Кваліфікація:** д.е.н., професор, 08.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6938-0548**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний податковий університет

**Код за ЄДРПОУ:** 44550814

**Місцезнаходження:** вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство фінансів України

**Ідентифікатор ROR:** 004ezwb23

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Давиденко Надія Миколаївна

2. Nadiya M. Davydenko

**Кваліфікація:** д.е.н., професор, 08.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7469-5536

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Державний податковий університет

**Код за ЄДРПОУ:** 44550814

**Місцезнаходження:** вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство фінансів України

**Ідентифікатор ROR:** 004ezwb23

**VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Онишко Світлана Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Гордей Оксана Дмитрівна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Добрянська Наталія Борисівна

**Реєстратор**

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна